

Jaarverslag 2015 “HKD op de kaart!”

Historische Kring Doornenburg

Voorwoord

Op zondag 8 mei 2016 trekt de wielerkaravaan van de Giro d'Italia door Lingewaard. De renners gaan ook over de dijken van Doornenburg. Ongetwijfeld zullen de camera's zich dan richten op de twee grootste historische trekpleisters van Doornenburg: Kasteel Doornenburg en Fort Pannerden. De HKD is trots op deze historische trekpleisters, maar ziet het als zijn primaire taak vooral de lokale geschiedenis van de doorsnee Doornenburgers meer in beeld te brengen. In dit verslag over 2015 komt dit ruimschoots aan de orde.

Vanwege het aantreden van een deels nieuw bestuur, een nieuwe voorzitter en een nieuwe secretaris per 1 juli 2015, bestaat dit Jaarverslag uit 2 delen: een kort verslag over het 1ste half jaar en uitgebreider verslag over het 2^e half jaar.

1. Verslag van 1^e half jaar 2015

De aandacht van het bestuur ging in het 1ste half jaar vooral uit naar 4 hoofdpunten:

- Herijking van de samenwerking binnen het kader van de Schutterij.
- Zoektocht naar nieuwe bestuursleden.
- Vernieuwing van de website.
- Verhuizing binnen het OC.

De gesprekken met de Schutterij leidden voorjaar 2015 tot de wederzijds gedeelde conclusie dat het wenselijk zou zijn dat de HKD binnen enkele jaren op eigen kracht verder zou gaan en niet langer onder de paraplu van de Schutterij zou opereren. In de ledenvergadering van mei 2015 werd deze intentie ondersteund.

In dezelfde ledenvergadering werden tevens een nieuwe voorzitter en secretaris benoemd, resp. Luuk Timmers en Ben Geurts. Hun benoemingen gingen in per 1 juli.

In de najaarsvergadering van december werden aftredende voorzitter: Remie Alevén, en aftredend waarnemend secretaris Chris van Asperen, geprezen voor het vele werk dat zij in de afgelopen jaren voor de HKD hebben verricht. Graag willen wij in dit verslag hen nogmaals hiervoor dankzeggen. Met het aftreden van Remie Alevén trad - om in welertermen te spreken - de kopman van het HKD-team na tientallen jaren terug uit het bestuur.

De website is - met ondersteuning van Joyce Derksen - in de zomer van 2015 gemoderniseerd. Begin 2015 kreeg de HKD na wat omzwervingen binnen het Ontmoetingscentrum zijn huidige vaste werklocatie.

De rode draad in al het werk van de HKD was en is dat elke maand op twee dinsdagavonden geïnteresseerde leden tijdens de zogeheten werkavonden in de werkruimte van de HKD, in het

Ontmoetingscentrum (OC), binnen kunnen lopen om informatie te verzamelen, op te slaan enz. Op verzoek van het OC werd in januari 2015 een nieuw werklokaal in gebruik genomen.

Tenslotte, ook de redactie van de Heraut zat niet stil. Na de vele inspanningen in 2014 met een speciaal themanummer over de Tweede Wereldoorlog, kwam eind juni 2015 een regulier nummer uit, met veel interessante artikelen.

2. Verslag van 2^e half jaar 2015

Het bestuur in zijn gewijzigde samenstelling (per 1 juli 2015) constateerde al vrij snel dat dringend een aantal veranderingen noodzakelijk waren, om als HKD een betekenisvolle rol te kunnen vervullen voor leden en niet-leden. De problemen waarvoor een oplossing gezocht moest worden, waren vooral het beperkt aantal (actieve) leden, de geringe aandacht in de media van/voor de HKD, het uitblijven van organisatorische aanpassingen (vooral ontsluiting van het archief), een zwakke financiële positie en een te gering aantal activiteiten. In de 2^e helft van 2015 is een flink aantal belangrijke stappen en verbeterpunten in gang gezet, maar er is nog een lange weg te gaan om de HKD bij de tijd te brengen.

✔ **Meer (actieve) leden**

Het aantal bezoekers tijdens de werkavonden was al jaren erg laag. Door periodiek een bericht in de lokale/regionale media te plaatsen en via mailberichten naar de leden is het aantal bezoekers tijdens de werkavonden fors toegenomen. Deze toename roept nieuwe problemen op: ruimtegebrek en 'chaos'. In overleg met het Ontmoetingscentrum kwam per 1 januari 2016 extra werkruimte beschikbaar en vanuit het bestuur zijn aandachtspersonen aangewezen om tijdens de werkavonden bezoekers beter te kunnen bijstaan.

Het aantal leden is inmiddels van 70 naar 100 gestegen. Op 24 nov. 1987 bestaat de HKD 30 jaar. Het bestuur hoopt dan tenminste 200 leden te hebben omdat daarmee voldoende draagvlak komt voor een goed en zelfstandig functionerende HKD, los van de Schutterij. Om dit aantal te bereiken moet er nog flink aan de weg getimmerd worden.

✔ **Meer aandacht voor PR**

Om de HKD meer onder de aandacht te brengen van de dorpsbewoners wordt er sinds medio 2015 vanuit het secretariaat breed en intensief contact gezocht met de lokale en regionale media (aanreiken van persberichten, insturen van foto's). Dit heeft geresulteerd in veel aandacht voor activiteiten van de HKD en voor de werkavonden. Ook was het bestuur aanwezig bij "Zomer in Gelderland" (Kasteel, augustus), Open Monumentendag (Kasteel, september) en de Kerstmarkt (Camping De Waay, december). Ook werden lezingen verzorgd, ondermeer voor de Stichting Ouderenwerk Doornenburg (oktober).

Was in het voorjaar de website vernieuwd, na de zomer is ook een begin gemaakt met de invulling van de website, al moet en kan dit nog beter, maar het ontbreekt helaas aan voldoende menskracht.

✔ **Verbetering van de organisatie**

Sinds medio 2015 vergadert het bestuur periodiek, eerst maandelijks, met ingang van het nieuwe jaar tweemaandelijks. Het Actieprogramma dat in de ledenvergadering van december is vastgesteld, fungeert daarbij als leidraad. De bestuurstaken worden online (OneDrive) opgeslagen, wat geleid heeft tot een meer

eigentijds en toegankelijk bestuursarchief. Door deze aanpak kunnen we ook beter de voortgang van alle werkzaamheden bewaken.

✔ **Inspelen op het digitale tijdperk (archief)**

Om het contact met de leden te verbeteren en kosten te besparen is besloten in beginsel alle informatie zoveel mogelijk per email te verzenden. Ook de website kreeg en krijgt, zoals eerder al opgemerkt, daarbij een belangrijke rol. Het bestuur beseft overigens dat niet alle leden digitaal actief zijn en dus blijft post-contact noodzakelijk.

De HKD beschikt over veel boeken, tijdschriften, foto's, kaarten, bidprentjes enz. Helaas fungeert het bestaande archiefsysteem niet goed waardoor leden en bezoekers tijdens de werkavonden onvoldoende bediend kunnen worden. Voor het bestuur is dit met recht een hoofdpijn-dossier waaraan het zeer hoge prioriteit wil geven. Centraal staat de vraag: hoe kunnen we de beschikbare informatie digitaliseren en daardoor toegankelijker maken? Naast welk systeem (Adlib, een veel gebruikt systeem) en de kosten speelt daarbij ook mee dat dit tijd en menskracht kost. Herman Bronkhorst heeft inmiddels veel vooronderzoek gedaan. Begin 2016 zijn hierbij belangrijke stappen vooruitgezet. Bijzondere aandacht vraagt ook de ontsluiting van het vele, op de zolder van het OC opgeslagen kaartmateriaal.

Eind 2015 is ook een Facebook-account aangemaakt, omdat we zien dat veel collega-Kringen veel succes hebben met hun Facebook-pagina. Begin 2016 gaan we hiermee ook daadwerkelijk aan de slag. We prijzen ons gelukkig dat er in Doornenburg ook anderen zijn die geïnteresseerd zijn in de historie van Doornenburg en daarover berichten via Facebook, zoals de Doornenburger.nl; Doornenburgonline.nl en Joyce Derksen. Er is dus geen dringende noodzaak. Het motto voor het bestuur is toch primair: 'doe de goede dingen en doe ze goed'.

✔ **Versterken van de financiële positie**

De financiële positie was medio 2015 zwak, maar door de toename van het aantal leden, door sneller innen van contributie, door info per email te versturen, door zelf post te bezorgen (Heraut en vergaderstukken), door de contributie per 1 januari 2016 te verhogen van € 10 naar € 12,50 en het uitleenbeleid aan te scherpen is de financiële positie verbeterd, maar nog onvoldoende want digitalisering, meer activiteiten en hogere huur in het Ontmoetingscentrum vragen om meer inkomsten. Gelukkig krijgt HKD een beperkte projectsubsidie van de gemeente voor het jeugdproject (zie onder).

✔ **Uitbreiding van activiteiten**

In het verslagjaar zijn veel nieuwe activiteiten opgezet of aangezwengeld, in vervolg op het al genoemde Actieprogramma. Bij alle activiteiten die het bestuur sinds medio 2015 ondernam of onderneemt, ligt zoals opgemerkt, het hoofddaccent op de lokale geschiedenis van de dorpsbewoners: *'Het leven en doen van alledag in Doornenburg. Dus voorkeur voor onderwerpen die zo dicht mogelijk aansluiten bij het dagelijks leven van/verhalen van de inwoners van Doornenburg'* (Actieprogramma). Daarnaast was en is een belangrijk speerpunt het aandacht (blijven) wekken voor behoud van en kennis over historisch, cultureel en landschappelijk erfgoed in Doornenburg.

Steenoven op de Roswaard

Doel: Voorkomen van verder verval van de Steenoven op de Roswaard en zo mogelijk toegankelijk maken voor bezoekers.

Acties: Tijdens Open Monumentendag op 13 september (in Kasteel) is dit onderwerp op de kaart gezet: "Steenfabricage in de Roswaard/ Doornenburg: vergane glorie van keihard bestaan".

Contact met de gemeente heeft geleid tot plaatsing van het thema op agenda van de raadscommissie Erfgoed en Ruimtelijke Kwaliteit, en begin 2016 tot vervolgoverleg met ondermeer Odra/ regionale omgevingsdienst. Er komt in beweging in het project, ook in de media.

Burgeu

Doel: In kaart brengen van de vroegere bewoners, afrondend in een brochure/themanummer Heraut, en zo mogelijk plaatsing van een paneel.

Acties: In januari 2016 is een projectgroep gestart. Streefdatum: december 2016/januari 2017.

Vluchteling

Doel: Het thema "vluchten/vluchtelingen" is al eeuwenlang met Doornenburg verbonden. Wat was de betekenis van vluchten in de geschiedenis van Doornenburg en directe omgeving.

Acties: Op 13 oktober is er een thema-avond gehouden voor ongeveer 35 bezoekers. Naast een korte historische schets door Luuk Timmers en Herman Bronkhorst sprak Will Volleberg van Vluchtelingenwerk Midden-Gelderland over de recente opvang van Laotiaanse gezinnen in Doornenburg. De discussie spitste zich vooral toe op de Exodus aan het eind van de tweede wereldoorlog. Doel was niet een politieke discussieavond over het huidige vluchtelingenprobleem.

Fototocht voor de jeugd

Doel: Proef met puzzel-speurtocht door Doornenburg onder begeleiding van vrijwilligers van HKD t.b.v. leerlingen van scholen (tot 18 jaar). Aan de hand van foto's van vroeger en nu kijken en horen hoe het dorp in meer dan honderd jaar is veranderd.

Acties: Voorstel is in september onder de aandacht gebracht van de Stichting Cultuur en Sportstimulering Nederland (Sjors) en vervolgens opgenomen in de breed verspreide brochure 2015-2016 van Sjors. Van de gemeente is projectsubsidie verkregen: € 125. Gezien de benodigde voorbereidingstijd was de eerst tocht in februari 2016, met succes en veel media-aandacht.

Nieuwe wegen van Fort Pannerden

Doel: Het Fort moet een nieuwe nieuwe publieksattractie worden voor de provincie Gelderland, met 4 eigentijdse Beleefprogramma's (avontuur, ontdekken, kennis en plezier). Wat zijn de plannen?

Acties: Op 8 december na afloop van de najaarsvergadering liet Fred de Vries, vicevoorzitter van de Vereniging Vrienden van Fort Pannerden, de circa 30 bezoekers meekijken naar de nabije toekomst van Fort Pannerden.

Heraut

Doel: Uitgifte van Kringblad, 2x per jaar.

Acties: De redactie heeft in 2015 twee nummers van de Heraut uitgebracht. Daarnaast heeft de redactie een 2^e herziene uitgave van het jubileumnummer over de Tweede Wereldoorlog voorbereid en uitgebracht. De reacties en aanvullingen op de 1^e uitgave (2014) hebben geleid tot deze uitgave, een collectors-item voor velen.
Vol lof waren en zijn we voor het kringblad De Heraut dat veel waardering geniet bij leden en niet-leden. Alle waardering voor de redactie, zeker ook voor eindredacteur Chris van Asperen.

Vermeldenswaardig

De HKD kreeg als schenking ook in het afgelopen jaar van particulieren foto's, bidprentjes, boeken, oude kranten. We zijn daar erg blij mee.

Het contact met de zusterverenigingen in Lingewaard was beperkt, mede omdat we eerst intern orde op zaken willen stellen. Met Heemkundekring Rijnwaarden is in het najaar besloten tot een uitwisseling van de kringbladen.

In memoriam

Helaas zijn ook in 2015 enkele leden overleden. Sommigen van hen waren in het verleden actief binnen de HKD, zoals Henk Meijer (mederedacteur van "Doornenburg: 150 jaar kerkgeschiedenis") en Jan Meuwsen (mede-initiator van het project Burgeu). In de Heraut is ook stil gestaan bij hun overlijden.

Samenstelling van het Bestuur

	Tot en met 30 juni 2015	Vanaf 1 juli 2015
Voorzitter	Remie Aleven	Luuk Timmers (per 1-7-15)
Secretaris	Chris van Asperen (waarnemend)	Ben Geurts (per 1-7-15)
Penningmeester	Herman Bronkhorst	Herman Bronkhorst
Lid	Truus Lichtenberg	Truus Lichtenberg
Lid		Geert Claassen (per 8-12-15)

In het najaar gaf Herman Bronkhorst aan dat hij begin 2016 wilde terugtreden als penningmeester.

Slotwoord

De HKD-karavaan is nog maar net vertrokken. De koers is nog lang, maar onze leden en in het bijzonder de vrijwilligers verdienen een grote pluim. Dank voor jullie inzet en enthousiasme. Zonder jullie steun kunnen wij moeilijk onze ambities verwezenlijken en blijven we achter in het peloton hangen. Dankzij jullie kan de HKD in Doornenburg volop en actief meedraaien in de kopgroep van verenigingen die meewerken aan een leefbaar Doornenburg. Hart voor Doornenburg!

Voor akkoord (20 april 2016)

Voorzitter

Secretaris